

Datum van de indiening : 11 december 2019

Interpellatie van de heer Gilles Verstraeten tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : Het PISA-onderzoek

Geacht collegelid,

Het driejaarlijkse PISA (Programme for International Student Assessment)-onderzoek van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) toont aan dat de Vlaamse 15-jarige leerlingen opnieuw slechter scoren op de drie competenties leesvaardigheid, wiskunde en wetenschappen. Meer nog, sinds 2000 zijn er zestien peilingen geweest en zestien keer gaan we achteruit op de drie domeinen. Er is geen wezenlijk onderscheid tussen algemeen secundair onderwijs (aso), technisch secundair onderwijs (tso) en beroepssecundair onderwijs (bso). Deze resultaten moeten ons allemaal zorgen baren. Talent is de enige grondstof die Vlaanderen rijk is. Om onze welvaart in de toekomst te verzekeren, moeten we daarom maximaal inzetten op onderwijs. Excellent onderwijs is de belangrijkste hefboom om elk talent te ontwikkelen en om er als samenleving collectief op vooruit te gaan. Maar het is duidelijk: de toestand is ernstig en deze negatieve trend mogen we zeker niet relativëren.

De nadruk binnen het PISA-onderzoek lag dit jaar op leesvaardigheid. Daar vallen de Vlaamse 15-jarige leerlingen uit de top 10 van best presterende landen en haalt één op de vijf het basisniveau niet aan. Op vlak van leesvaardigheid blijkt de thuistaal een belangrijke invloed te hebben. De samenstelling van de klas in Vlaanderen is de voorbije decennia enorm veranderd. In gans Vlaanderen komen meer en meer anderstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs terecht, waardoor ons onderwijs voor een enorme taaluitdaging staat. Zoals iedereen weet, heeft Brussel hier de grootste kluif aan. Het is duidelijk dat de focus meer dan ooit moet liggen op taal. Nederlands, Nederlands, Nederlands. Voor het oplossen van wetenschappelijke en wiskundige problemen heb je nu eenmaal taal nodig. Daarom is het cruciaal dat we kinderen met een taalachterstand zo vroeg mogelijk opsporen. Daarom pleiten wij voor een taalbadklas of een taalbadjaar om goed gewapend aan het uitdagende schooltraject te beginnen en schooluitval te vermijden.

Minder sterke leerlingen gaan erop achteruit, maar er wordt ook steeds minder geëxcelleerd in ons onderwijs. Dat weten we al jaren en dat blijkt ook opnieuw uit de PISA-resultaten. We trekken dus steeds minder mensen omhoog. Volgens ons is dat omdat we steeds meer ons onderwijs aan het kapot experimenteren zijn. Er is een groot lerarentekort en er zijn steeds meer gevallen van burn-out. Maar als je leerkrachten wil motiveren, dan moet je ze in de eerste plaats laten lesgeven. Ze aan kennisoverdracht laten doen en er voor zorgen dat leerkrachten hun vak met passie kunnen geven.

De kwaliteit van ons onderwijs is een collectieve verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering en de VGC. Vlaanderen investeert in 2020 362 miljoen meer in onderwijs en blijft inzetten op het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Wij zijn ook verheugd dat minister Weyts samen met OESO-expert Dirk Van Damme een internationaal team van onafhankelijke experts samenbrengt die in het najaar van 2020 een rapport met suggesties voor ons onderwijs zal presenteren. Desondanks lees ik in het regeerakkoord en de begroting van de VGC weinig over

concrete maatregelen om de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te verzekeren, en als het even kan, te verhogen.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoe interpreteert u de resultaten van dit PISA-onderzoek en de neerwaartse trend in de kwaliteit van ons onderwijs?
- Heeft u de resultaten van het PISA-onderzoek met Vlaams minister Weyts besproken?
- Zo niet, is er een overleg met de minister gepland?
- Zo ja, zijn er concrete doelstellingen en/of maatregelen met focus op Brussel uit dit overleg voortgekomen?
- Hebt u overlegd met het OCB over hoe men daar deze resultaten interpreteert?
- Voorziet men daar specifieke bijkomende maatregelen om deze problematiek aan te kaarten?
- Naast de achteruitgang van de zwakste leerlingen valt ook op dat er steeds minder uitgeblonken wordt in ons onderwijs. Worden ook maatregelen voorzien die daar op inzetten, bijvoorbeeld van uit het OCB?
- Bestaat er een Brusselse monitoring op het vlak van onderwijskwaliteit en/of leerwinst? Zo ja, kan u mogelijk de resultaten daarvan toelichten?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten